

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över Polisiär beredskap i fred, kris och krig (SOU 2025:57), dnr Ju2025/01154, sista svarsdag 3 oktober 2025

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Dalarnas län (Länsstyrelsen) tillstyrker i allt väsentligt utredningens förslag till lagändringar inom polisiär beredskap i fred, kris och krig. men ger vissa medskick till utredningen

Avsnitt 5. Polisens uppgifter och folkrättsliga ställning i krig

Utredningen föreslår att alla polismän har civil status. Länsstyrelsen instämmer i förslaget. Inom ramen för länsstyrelsens uppgifter som områdesansvarig myndighet och högsta civila totalförsvarsmyndighet välkomnar vi att polisens ställning klargörs. Länsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning att fördelarna med civil status och fortsatt uppdrag utifrån fredstida befogenheter väger tyngre än fördelar med kombattantstatus helt eller delvis för poliser. Länsstyrelsen har inom ramen för områdesansvar och de uppgifter som åligger länsstyrelsen inför och vid höjd beredskap behov av att veta hur samröre med polisen kan ske mot bakgrund av polisens status som kombattant eller civil. Tillämpningen av lagen (2006:546) om utrymning och inkvartering med mera under höjd beredskap, där polis ska bistå vid utrymning av civila, och polisens insatser i fråga om bevakning är ett exempel på detta. Samt även ytterligare uppdrag där personal från länsstyrelsen och andra civila myndigheterna behöver verka på samma fysiska plats.

Länsstyrelsen noterar att skyddsvakter fortsatt har kombattantstatus enligt totalförsvarets folkrättsförordning (1990:12). Aktuell problematik är till stor del likartad för skyddsvakter som bevakar andra skyddsobjekt än de som Försvarsmakten beslutar om (d.v.s. "civila skyddsvakter"). Länsstyrelsen anser att starka skäl talar

för att inte heller dessa bör ha status som kombattanter. Status och förutsättningar för övriga skyddsvakter bör utredas.

Avsnitt 7. Stöd till polisen från Försvarmakten

Utredningens föreslår att stöd såsom idag kan lämnas för att ingripa mot terroristbrottslighet, men även under vissa förutsättningar för annan brottslig verksamhet om det föreligger fara för många människors liv eller hälsa, omfattande förstörelse av egendom, omfattande skador på miljön, allvarlig störning av en viktig samhällsfunktion eller allvarlig fara för Sveriges säkerhet samt för att oskadliggöra obemannade farkoster.

Länsstyrelsen delar utredningens bedömning i fråga om omvärldsläget. Länsstyrelsen uppfattar att omvärldsläget kan föranleda ytterligare gråzonsproblematik och en problematik kring att avgöra om Sverige befinner sig i en väpnad konflikt.

Aktuellt förslag är avsett att tillämpas såväl i fred som i krig. Som anges i utredningen behöver den principiella skiljelinjen mellan militär och polisiär verksamhet upprätthållas även framgent, vilket krävs för att regleringen ska följa folkrätten. Länsstyrelsen anser därför att lagstiftningen inte ska vara tillämplig vid höjd beredskap. Vidare bör en formulering övervägas för att i bedömningen om när stöd kan lämnas beakta att en sammanblandning mellan kombattanter och icke- kombattanter inte sker under en gråzon där en väpnad konflikt kan vara nära förestående, även om inte regeringen beslutat om att höja beredskapen. Denna bör göras tillämplig för allt stöd från Försvarmakten.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Lars-Håkan Jönsson med enhetschef Jesper Folkesson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.